

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 545)

4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair 415 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/707)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K.K. Gn. Md. 07/101-1/22/02407

11.4.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname” bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesine göre ilişkide gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Yıldırım Akbulut

Başbakan

GEREKÇE

Bilindiği üzere 30.6.1989 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sağlık Bakanlığı teşkilatında görevli personele Döner Sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılması kabul edilmiş ve 1 Ocak 1990 tarihi itibarıyla belirli oranlarda ödeme yapılmasına başlanmıştır.

Diğer taraftan Üniversite Tıp Fakültelerinde görevli sağlık ve diğer personele yine Döner Sermaye gelirlerinden ek ödeme yapılmaktadır.

Ayrıca Kamu İktisadî Teşebbüslerine ait (PTT-DDY) sağlık tesislerinde çalışan personele 233 ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler hükümlerine göre sözleşmeli personel statüsünde yüksek ücret ödenmektedir.

Ülke nüfusunun 1/3 ne sağlık hizmeti vermekte olan Sosyal Sigortalar Kurumu personeli ise halen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek Geçici 9 ve 21 inci maddelerine göre aylık almaktadırlar.

Devlet Memurları statüsünde çalışan Kurum personelinin aylık ve ücretleri, diğer Kuruluşların sağlık tesislerinde çalışan personelin aylık ve ücretlerine nazaran çok düşük kalmıştır. Bu durum ülke düzeyinde 371 sağlık tesisi bulunan Sosyal Sigortalar Kurumunda personel çalıştırmayı ve istihdamını olumsuz yönde etkilemekte ve sağlık hizmetlerinde istenilen düzeyde

hizmet elde edilememektedir. Dolayısıyla, bu ücret dengesizliği Sosyal Sigortalar Kurumu sağlık tesislerinden diğer Kamu Kurum ve Kuruluş sağlık tesislerine nakil isteklerini artırmaktadır.

Bütün bu hususlar göz önünde bulundurularak, Kamu Kurum ve Kuruluşları sağlık tesisinde çalışan personel arasında ücret dengesini sağlamak üzere, 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun "Aylık, Ücret ve Yolluk" başlıklı 17 nci maddesine bir fıkra eklenmek suretiyle, bu dengenin temini amaçlanmıştır.

Bu ek fıkra ile, Sağlık Bakanlığı ve Üniversiteler Döner Sermaye gelirlerine paralellik gösteren, Sosyal Sigortalar Kurumu sağlık tesisleri işletme gelirleri, aynı esaslar dahilinde Kurum personeline ek ödeme yapılması öngörülmüştür.

Bilindiği üzere, Sağlık tesisleri işletme gelirleri arasında, sigortalı, emekli, dul ve yetimler ile hak sahiplerine verilen ücretsiz sağlık hizmetleri dışında kalan; özel hasta muayene ve tedavi ücretleri, Bağ-Kur sigortalılarına verilen sağlık hizmetlerinden elde edilen gelirler, yurt dışında çalışan işçiler ile eş ve çocuklarına verilen sağlık hizmetleri gelirleri, poliklinik muayene ücretleri, eczane işletme gelirleri bulunmaktadır.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 1/707
Karar No. : 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuza Başkanlığınızca 1/707 esas numara ile havale edilen "4972 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname" Komisyonumuzun 4.9.1990 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin de katılması ile görüşülmüştür.

Devlet Memurları statüsünde çalışan kurum personelinin aylık ve ücretleri diğer kuruluşların sağlık tesislerinde çalışan personelin aylık ve ücretlerine nazaran düşük kaldığı, dolayısıyla kamu kurum ve kuruluşları sağlık tesisinde çalışan personel arasında ücret dengesini sağlamak üzere, Sosyal Sigortalar Kurumu sağlık tesisleri işletme gelirlerinden, kurum personeline ek ödeme yapılması öngörülmüştür. Bu ek ödemeden 27 464 sağlık personeli faydalanmakta olup oran en fazla % 40, en az % 10 arasında değişmektedir. Çalışma Bakanlığının yetkisinde bu sistemler için oranlamada; yatak kapasitesi veya günlük poliklinik sayısı gibi ölçüler esas alınmıştır. Bu oranlar kurum gelirlerinin artışına göre % 100'e kadar yükselebilecektir.

Yukarıda izah edilen hususlar doğrultusunda 1 inci madde aynen kabul edilmiştir.

2 nci ve 3 üncü maddeler "Kanun Hükmünde Kararname" ibareleri "Kanun" olarak düzeltilerek kabul edilmiştir.

Raporumuz Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Mustafa Balçılar
Eskişehir

Başkanvekili
Burhan Kara
Giresun

Kâtip
Hamdi Özsoy
Afyon
Üye
Ahmet Küçükkel
Elazığ
Üye
Rauf Ertekin
Kütahya
Üye
Ömer Günbulut
Sivas

Üye
Neuzat Aksu
Çorum
Üye
Mustafa Kul
Erzincan
Üye
Doğan Baran
Niğde
Üye
Talat Sargın
Tokat

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu
Esas No. : 1/707
Karar No. : 169

18.3.1991

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda değişiklik yapılması hakkında 11.4.1990 Tarihli ve 415 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname; 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı, 12.10.1988 tarihli ve 3479 sayılı, 1.6.1989 tarihli ve 3569 sayılı kanunların verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 9.4.1990 tarihinde kararlaştırılıp 11.4.1990 tarihli ve 20489 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve aynı tarihte Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. Anılan Kanun Hükmünde Kararname ön havalesi gereği "Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu"nda görüldükten sonra Komisyonumuza havale edilmiştir.

Anılan Kanun Hükmünde Kararname, Komisyonumuzun 13.3.1991 tarihli 46 ncı birleşiminde, Hükümeti temsilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının Başkanlığındaki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkililerinin de katılmalarıyla görüşüldü.

Bilindiği gibi, Sağlık Bakanlığında çalışan personelle Üniversite Tıp Fakültelerinde görevli sağlık personeline döner sermayeden ek ödeme yapılmaktadır. Ayrıca diğer sağlık kuruluşlarında çalışanlara da benzeri ödemeler yapılmaktadır. Ülke nüfusunun büyük bir bölümüne hizmet veren Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlı sağlık personeline ise, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek Geçici 9 ve 21 inci maddelerine göre ödeme yapılmaktadır. Bu durum sonucunda diğer kurumlardaki sağlık personeli ile Sosyal Sigortalarda görev yapan sağlık personeli arasında mali açıdan bir ücret dengesizliği ortaya çıkmaktadır. Söz konusu 11.4.1990 tarihli ve 415 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile bu durumun düzeltilmesi amaçlanmıştır.

Komisyonumuzda, Sosyal Sigortalar Kurumuna bağlı sağlık tesis ve kuruluşlarında görev yapan personel ile diğer sağlık kuruluşlarında görev yapan personel arasında mevcut olan fark-

lıkların giderilmesine yönelik olarak Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan düzenlemenin yerinde olduğu ifade edilmiş, ancak bu ve benzeri uygulamalarla sorunların çözülemeyeceği vurgulanarak, gerek 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda gerekse 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda köklü değişiklikler yapılması gerektiği belirtilmiştir. Hükümet adına yapılan açıklamada ise, Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan düzenlemede Kuruma bağlı sağlık tesis ve kuruluşlarında çalışan personelin malf durumlarının düzeltilmesi amacıyla Sağlık Bakanlığı tarafından uygulanan kriterlerin esas alındığı, böylece Kuruma bağlı sağlık personelinin başka kuruluşlara kaymasının önlenmeye çalışıldığı belirtilmiştir.

Daha sonra Kanun Hükmünde Kararname ve gerekçesi Komisyonunuzca benimsenerek maddelerine geçilmesi ve görüşmelere "Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu" metninin esas alınması kararlaştırılmıştır.

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu metninin 1 inci maddesinin birinci fıkrası, Sağlık tesislerinde fiilen görev yapanlar arasında ayırım yapmaksızın tümüne ödenecek tazminat tutarının yıllık (ek gösterge dahil) aylık, yan ödeme ve her türlü tazminat tutarının % 100'ü aşamayacağı şeklinde yeniden düzenlenmiş, ayrıca madde çerçevesinde belirtilen "fıkra" ibaresi, eklenen fıkranın iki tane olması nedeniyle "fıkralar" şeklinde değiştirilmiş,

Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri ise aynen kabul edilmiştir.

Tasarının başlığı ise redaksiyona tabi tutularak "4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Tasarısı" şeklinde değiştirilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Yusuf Bozkurt Özal
Malatya
Sözcü
Reşit Ülker
İstanbul
Üye
Ömer Okan Çağlar
Aydın
Üye
A. Samil Kazokoğlu
Bolu
Üye
Ayhan Uysal
Çanakkale
Üye
Erdal Kalkan
Edirne
Üye
A. Aykon Doğan
Isparta

Başkanvekili
Hazım Kutay
Ankara
Üye
Nihat Türker
Afyon
Üye
Hilmi Ziya Postacı
Aydın
Üye
Sait Ekinci
Burdur
Üye
Ünal Akkaya
Çorum
Üye
Erol Zeytinoglu
Eskişehir
Üye
Etem Cankurtaran
İçel

Üye
Erol Güngör
İzmir
(İmzada bulunamadı)

Üye
Mahmut Alınak
Kars
Üye
Mustafa Şahin
Kayseri

Üye
Mustafa Dinek
Konya

Üye
Birsel Sönmez
Niğde

Üye
Zeki Çeliker
Siirt

Üye
Birgen Keleş
İzmir

Üye
Cemal Seymen
Nevşehir

Üye
Şevki Gögüşger
Kırşehir

Üye
Ali Talip Özdemir
Konya

Üye
Şakir Şeker
Sivas

Üye
Enis Tütüncü
Tekirdağ

Üye
Tevfik Ertüzün
Zonguldak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname

Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda değişiklik yapılması; 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı, 12.10.1988 tarihli ve 3479 sayılı, 1.6.1989 tarihli ve 3569 sayılı kanunların verdiği yetkiye dayanılarak, Bakanlar Kurulunca 9.4.1990 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun değişik 17 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurumun sağlık tesisleri işletme gelirlerinden (ilaç iştirak payı, muayene ücreti ve tedavi gelirleri dahil), sağlık tesislerinde fiilen görev yapan kadrolu personelden; yardımcı hizmetler ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına dahil personele, bunların bir yılda alacakları, aylık (ek gösterge dahil) yan ödeme ve her türlü tazminat tutarının % 50'sini, diğer personele ise % 100'ünü aşmamak üzere ek ödeme yapılabilir.

Ek ödemenin usul, esas ve oranları personelin çalışma verimi, sağlık hizmetlerinin rasyonelliğini temin edici ilkeler göz önünde bulundurularak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca tespit edilir.”

**SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN**

4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulüne Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

4792 Sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 17 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun değişik 17 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kurumun sağlık tesisleri işletme gelirlerinden (ilaç, iştirak payı, muayene ücreti ve tedavi gelirleri dahil), sağlık tesislerinde fiilen görev yapan kadrolu personele; bir yılda alacakları aylık (ek gösterge dahil) yan ödeme ve her türlü tazminat tutarının % 100'ünü aşmamak üzere ek ödeme yapılabilir.”

“Ek ödemenin usul, esas ve oranları personelin çalışma verimi, sağlık hizmetlerinin rasyonelliğini temin edici ilkeler göz önünde bulundurularak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca tespit edilir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımını takip eden aybaşında yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Turgut Özal
Cumhurbaşkanı

Y. Akbulut
Başbakan
Devlet Bakanı
M. Keçeciler
Devlet Bakanı
H. Doğan
Devlet Bakanı
C. Çiçek
Devlet Bakanı
V. Dinçerler
Devlet Bakanı
İ. Özarslan
Devlet Bakanı
İ. Özdemir
Devlet Bakanı
K. Akkaya
Adalet Bakanı
M. O. Sungurlu
İçişleri Bakanı
A. Aksu
Maliye ve Gümrük Bakanı
A. Kahveci
Bayındırlık ve İskan Bakanı
C. Altınkaya
Ulaştırma Bakanı
C. Tuncer
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
İ. Aykut
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
F. Kurt

Turizm Bakanı
İ. Aküzüm

Devlet Bakanı
K. İnan
Devlet Bakanı V.
H. Doğan
Devlet Bakanı
I. Çelebi
Devlet Bakanı
M. Yazar
Devlet Bakanı
E. Konukman
Devlet Bakanı
M. Taşar
Devlet Bakanı
H. Örüç
Millî Savunma Bakanı
İ. S. Giray
Dışişleri Bakanı
A. Bozer
Millî Eğitim Bakanı
A. Akyol
Sağlık Bakanı
H. Şugın
Tarım, Orman ve Köyişleri Bakanı
L. Kayalar
Sanayi ve Ticaret Bakanı
Ş. Yürür
Kültür Bakanı
N. K. Zeybek

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımını takip eden aybaşımda yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu metninin 2 nci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu metninin 3 üncü maddesi, aynen kabul edilmiştir.

